

Алеш Штегер

НЕЋЕМО ПРЕСТАТИ ДА БУДЕМО СВАКО

*

Владареви пауци плету
Бежичну мрежу око нас.

На другом континенту неко
Кришом чита наше мисли.

Кроз врата се ништа не види.
У мраку смо мањи од муве.

Моји дланови посежу за тобом,
Тону у застрто огледало.

Када те коначно досегнем,
Грлим цео свет.

*

Свако од нас
Је однекуд,
Свако непрестано
Долази
Однекуд.

Нећемо престати да
Долазимо, певамо, да будемо свако.

Звезде, реке, планине
Непоуздан су оријентир.

Само оно што носиш,
Што не можеш престати
Да носиш са собом,
Док долазиш и долазиш,
Непрестано,
Само то је
Само то –
Једини крај.

Све остало однекуд,
Свако, некуда.

Нека је хваљен
Неодредив и слободан
Правац нашег пута.

*

Моје тело је централни комитет.
Крв партијска ћелија за верска и идеолошка питања.
Превише материјалистички сањаш,
Подсмевају ми се другарице комсомолке.
Да бих био бољи, зграбим своју душу
И погурам је преко прага.
До следећег конгреса нек је нема, само нек је мир.
Ал' убрзо долепрша натраг, лута наоколо,
Преврће столице и листа књиге мојих кинеских другова.
Ех, да сам један од њих па да умрем глатко.
Овако морам да се бавим
Раскринкавањем неопипљиве завере будућности.
У наредном животу изабраћу друге претке,
Углађеније окружење, хранићу се коренчићима,
Умираћу као камен на решеткама хидроелектране.
За мене, Европљанина, душа се држи
Као вансудска убиства за муда револуције.
Враћа се из цркве. Каже да је пламен надгробне свеће леп.
Отерам је у крематоријум. Огарави крила.
Врати се потресена, вришти да је ватра страشان класни непријатељ.

Отерам је у последњи круг пакла.
Одатле никаквих знакова ни порука.

Чему учи добра пракса и еони:

1. Партија би требало да изгласа
Вечни мораторијум на враћање душа умрлих.
2. Партија би требало да награђује
Самоспаљивање и друге телесне насладе.
3. Партија би требало да у односу према смрти постане
Тако мистична, као што је моје име у односу
Према хелијама из којих нестаје,
А да никада у њима није боравило.

*

Чинити ништа.
Не усуђујем се.
Страшно је
Шта све чини
То мало ништа
Са човеком.
Боље је побећи
У речи
Где су укроћени
Велики мали човек
И незнатно
Неизмерно ништа.
Чак и ако те икада реч
Сатера у мртви угао,
Тамо су увек врата.
Ко може
Записати шта је
Иза тих врата?

СВЕ ПРОШЛО ЈЕ

Сва прошлост,
Па и твоја смрт,
Налази се у мени.

Тек кад ја умрем
Заиста ћеш се преселити
код Хермеса и Парки.

Наша тела нестају
Као лањски снег
Тек са потомцима.

Када те позовем,
Када ме позовеш,
Ту смо, у скровишту времена.

Све прошло је
И брисање краја,
У језику, поезија.

ПАКЕТ

Допутовао је издалека, да те куша.
Два са три са шест центиметара, без примаоца.

Чему се твоје име обавило ћутњом,
Као да је ухваћено у пакет, прекрило уста?

Два погледа пута три самоће шест је опсесија.
Шест могућности дељено с даном и ноћи – скоро бесконачно.

А можда је у пакету само ничије име
И твоје само унутрашња савијеност омота који га обавија?

Ако га посматраш од споља, можеш да претпостављаш, али не знаш.
Ако га отвориш, можеш да муцаш искидане гласове, али их не саставиш.

МОЈ МАЛИ БОГ

По рођењу
У мене се сакрио
Један мали бог.

Ја се мењам,
А он је све време
Сав свој.

Не поклапамо се сасвим.
Често га зовем,
Па га нема.

Понекад се пружи из мене,
Милује богове других,
А да то не приметим.

Није лош тај мој мали бог,
Мада је несхваћен и сам.
Жао ми га.

Не бих му био у кожи.
Али он је у мојој,
За шта сам му захвалан.

ЗАВОЈ

Сваког јутра превије ти главу. И притиска, притиска.
Никоме ниси дужан, зато мораш плаћати свима.

А не као рањеник са фронта. Нико се не осврће за тобом.
И не као неко ко је ударио о рагастов исповедаонице.

Пипаш испод њега. Тражиш. Покушаваш да га скинеш, стргнеш,
Јер не знаш скрива ли рану, скрива ли ишта.

Твоји прсти пипају у празно, уплићу се као политичари.
Твоје мисли гомилају само нове чворове у глави.

Као жене које одлазе с врчевима на глави ка дому,
Тако ти луташ са својим завојем по свету.

А бунари су одавно већ усахли.
Без граница немаш више куда ићи.

АЛЕШ ШТЕГЕР (1973, Птуј) словеначки песник, писац, преводилац. Студирао је компаративну књижевност и немачки језик на Филозофском факултету у Љубљани. Уредник је *Študentske založbe Beletrina* и један од оснивача међународног песничког фестивала *Dnevi poezije in vina* у Медани и Птују. Аутор је седам песничких збирки: *Шаховнице часа* (1995), *Каимир* (1997), *Прошуберанице* (2002), *Књиџа сивари* (2005), *Књиџа шела* (2010), *Над небом под земљом* (2015), *Сведочење* (2020), путописног романа *Понекад је јануар усред леџа* (1999), књиге кратке прозе *Берлин* (2007) и књиге есеја *Прсиџима и џеџом* (2009), књиге изабраних песама *Архив* (2013), романа *Оџросџи* (2014) и *Неверенд* (2017) и приповести за децу и одрасле *Куренџ* (2015), Од 2012. године једном годишње изводи списатељски перформанс по имену *На крају заџисано*. Први је био изведен у Љубљани, други у Фукушими у Јапану, трећи у Мексику Ситију, а четврти у Београду (2015). На основу записа који су настајали том приликом настале су књиге есеја *На крају заџисано* (1–4).

Добитник је бројних словеначких и међународних награда и стипендија, између осталог Награде словеначког сајма књига за најбољи првенац (1996), „Вероникине награде” за најбољу песничку збирку (1999), награде „Марјан Рожанц” за најбољу књигу есеја (2007), награде македонског друштва писаца за европску поезију „Књижевно жезло” (2006), стипендије фондације *Abraham Wourzell* (2000), немачке стипендије *DAAD Künstlerprogramm* (2005), награде за најбољу преведену књигу године (*BGBA*) у САД (2011). Носилац је титуле *Chevalier dans le ordre des Arts des Lettres* коју додељује Република Француска. Од 2014. године је редовни члан берлинске Академије уметности.

Преводилац је са немачког и шпанског језика са којих је превео бројне песнике.

Његова поезија и проза је преведена на многе језике широм света, а неколико књига на српски језик: *Берлин* (превела Ана Ристовић, Архипелаг, 2008), *Понекад је јануар усред леџа* (превела Ана Ристовић, Архипелаг, 2010), *На крају заџисано* (превод Иван Антић, Архипелаг, 2015).

Живи и ради у Љубљани.

Са словеначкој џревела и белешку о џеснику сачинила
АНА РИСТОВИЋ